

BOSNA I HERCEGOVINA
AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE

Na osnovu člana 23. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09) i člana 7. Odluke o postupku srednjoročnog planiranja, načinu praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 62/14), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, d o n o s i

SREDNJOROČNI PLAN RADA
AGENCIJE ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE
ZA PERIOD 2016. – 2018. GODINE

SARAJEVO, oktobar 2015.

S A D R Ž A J

1	STRATEŠKI OKVIR	5
2	VIZIJA I MISIJA	6
2.1	Misija	6
2.2	Vizija	6
3	UČESNICI I PARTNERI	7
4	OSNOVNA PROGRAMSKA OPREDJELJENJA	8
4.1	Analiza okruženja	8
4.2	Srednjoročni cilj.....	9
4.2.1	Specifični cilj 1	10
4.2.2	Specifični cilj 2	12
5	RESURSI I KAPACITETI ZA POSTIZANJE CILJEVA	13
5.1	Predviđeni izvori finansiranja	14
5.2	Jačanje organizacionih kapaciteta potrebnih za izvršenje plana	14
6	OKVIR ZA PRAĆENJE PROVOĐENJA PLANA I EVALUACIJU REZULTATA	15
6.1	Definisanje ključnih pokazatelja	15
6.2	Metodi za prikupljanje informacija o pokazateljima	16
6.3	Osnovni zaključci prethodnog Izvještaja o provođenju plana rada	16

PRILOZI:

Prilog A: Akcioni plan srednjoročnog plana rada za period 2016. - 2018. godina

Prilog B: Pregled zakona, drugih propisa i razvojno - investicionih projekata/programa predviđenih srednjoročnim planom rada

1 STRATEŠKI OKVIR

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine (u nastavku teksta: BHAS) je samostalna upravna organizacija, nadležna za obradu, distribuciju i utvrđivanje statističkih podataka Bosne i Hercegovine (u nastavku teksta: BiH), kao i njeno međunarodno predstavljanje pred evropskim i međunarodnim tijelima po pitanju statistike.

Zakon o statistici BiH (Službeni gl. BiH, br. 26/04, 42/04) pruža pravni okvir za organizaciju statističkih podataka, za sve aktivnosti vezane za pripremu, prikupljanje, pohranjivanje, obradu, kompilaciju, analizu i distribuciju statističkih podataka za BiH. U skladu sa odredbama Zakona o statistici BiH, statistički podaci BiH su podaci, dobijeni iz date oblasti statistike i obrađeni, odnosno distribuirani u okviru realizacije Programa, ili drugi statistički podaci potrebni za BiH, odnosno bilo koji statistički podaci koje prikupe državna tijela, a odobri BHAS.

Jedan od glavnih strateških ciljeva bosanskohercegovačke ekonomije u narednom periodu odnosi se na povećanje međunarodne konkurentnosti, što će omogućiti ostvarenje bržeg privrednog rasta i razvoja, povećanje zapošljavanja, te rast životnog standarda. Postojanje kvalitetnih i pravovremenih statističkih podataka nužno je za osmišljavanje mjera ekonomske i socijalne politike vezanih za ostvarenje zadanih ciljeva i praćenje učinaka pojedinih mjera politika. Pretpristupni programi, programi zajednice i strukturni fondovi koji su dostupni BiH povećavaju potrebu za statističkim podacima na svim nivoima, dok daljnja harmonizacija statističkog sistema BiH sa evropskim statističkim sistemom (ESS) stavlja naglasak na kvalitet i uporedivost statističkih podataka BiH sa podacima drugih država članica Evropske unije.

Sredstva za obavljanja poslova službene statistike BHAS-u su osigurana u budžetu institucija BiH. U godišnjem Planu rada BHAS-a daje se pregled ukupnog iznosa sredstava iz budžeta institucija BiH potrebnih za provođenje statističkih istraživanja.

Ovaj Srednjoročni plan BHAS-a proizilazi iz *Strategije razvoja Statistike BiH 2020 i Statističkog programa BiH za period 2013. – 2016.*, kao i drugih programskih dokumenata BHAS-a.

2 VIZIJA I MISIJA

2.1 Misija

Misija BHAS-a je pružanje pouzdanih, kvalitetnih, razumljivih, pravovremenih i međunarodno uporedivih statističkih podataka koje zadovoljavaju potrebe donosilaca odluka, istraživača i ostalih domaćih i stranih korisnika i odražavaju stanje i promjene u ekonomskom, demografskom i socijalnom području, području životne sredine i prirodnih resursa.

Prikupljanje, obrada, analiza i diseminacija statističkih podataka vrši se na osnovu statističkih standarda i savremene tehnologije, uz zaštitu statističke povjerljivosti, optimalno korištenje resursa i razumno opterećenje davalaca podataka.

2.2 Vizija

BHAS je jačanjem svojih stručnih i infrastrukturnih kapaciteta i usvajanjem i primjenom najbolje statističke prakse postigao potpunu usklađenost sa međunarodnim statističkim standardima i načelima Kodeksa prakse evropske statistike, poštujući fundamentalne vrijednosti, kao što su stručnost, nezavisnost, nepristrasnost i otvorenost.

Korisnicima se pod jednakim uslovima pružaju relevantni i visokokvalitetni statistički podaci i usluge, a opterećenje davalaca podataka je na razumnom nivou i proporcionalno je potrebama korisnika.

3 UČESNICI I PARTNERI

Srednjoročni ciljevi, programi i aktivnosti u oblasti statistike u znatnom dijelu su određeni i strateškim ciljem BiH, ulaskom u Evropsku uniju, što pretpostavlja ubrzavanje procesa harmonizacije statističkog sistema BiH sa statistikom Evropske unije.

Tek uz punu harmonizaciju biti će moguće upoređivati, vrednovati i donositi valjane odluke o mjerama potrebnima za unapređenje pojedinih segmenata društvenog života.

Shodno navedenom, ostvarenje ciljeva ovisi od harmonizovanih i koordiniranih aktivnosti svih nadležnih organa za poslove statistike u BiH.

Realizacija ciljeva zbog svog obima i složenosti iziskuje značajna novčana sredstva i stručnu pomoć međunarodnih organizacija i donatora.

Kao učesnici i partneri u ostvarivanja ciljeva se pojavljuju:

- Organi i institucije na nivou Bosne i Hercegovine,
- Federalni zavod za statistiku
- Republički zavod za statistiku Republike Srpske
- Centralna banka Bosne i Hercegovine
- Međunarodne organizacije i donatori

Prema Zakonu o statistici BiH, statističke podatke za BiH proizvode BHAS i statistički zavodi entiteta (Federalni zavod za statistiku i Republički zavod za statistiku Republike Srpske). Višegodišnji Statistički program BiH i godišnji plan rada izrađuje BHAS u konsultaciji sa entitetskim zavodima. BHAS utvrđuje statističke standarde za implementiranje Programa, koje koriste svi statistički organi kako na nivou države tako i na nivou entiteta doprinoseći proizvodnji statistike BiH.

Nadležnost za prikupljanje podataka za Statistiku BiH proističe iz Zakona o statistici BiH i Statističkog programa BiH. Prema članu 8. Zakona o statistici BiH, BHAS je nadležna da proizvodi statistiku BiH u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima, a na osnovu podataka koje dostave entitetski zavodi (a koje BHAS smatra neophodnim za statistiku na nivou BiH) odnosno podataka koje neposredno prikupi BHAS.

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) je odgovorna za proizvodnju i distribuciju monetarne i finansijske statistike, statistiku platnog bilansa i međunarodne investicione pozicije, statistike direktnih investicija kao i statistike vladinih finansija i finansijskih računa. Statističke aktivnosti CB BiH nisu obuhvaćene Zakonom o statistici BiH. Statističke aktivnosti CBBiH su uključene u Godišnji plan provođenja statističkih istraživanja.

4 OSNOVNA PROGRAMSKA OPREDJELJENJA

U skladu sa nacrtom Strateškog okvira Bosne i Hercegovine, srednjoročni cilj BHAS-a doprinosi opštem principu razvoja: “Upravljanje u funkciji rasta” iz kojeg proizilazi i strateški BHAS-a: “Ubrzati proces tranzicije i izgradnja kapaciteta”.

Prije samog utvrđivanja srednjoročnog cilja, te na temelju istog i specifičnih ciljeva i projekata BHAS je izvršila analizu okruženja kojom su identifikovane slabosti i snage institucije, kao i spoljni faktori koji bi mogli uticati na realizaciju ciljeva.

4.1 Analiza okruženja

Rezultati analize okruženja u kojem djeluje BHAS obavljani su pomoću SWOT analize i predstavljeni su u narednom tabelarnom prikazu.

Analiza SNAGA Agencije za statistiku BiH		Analiza SLABOSTI Agencije za statistiku BiH	
Resursi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stabilni izvor finansiranja redovnih statističkih aktivnosti 2. Stručnost, profesionalnost i usvajanje novih znanja uposlenih 3. Respektabilna IT infrastruktura 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatak osoblja s obzirom trenutne aktivnosti i planirana nova istraživanja 2. Fluktuacija kadrova 3. Funkcionisanje Agencije u dva odvojena radna prostora (zgrade) uz nedostatak fizičkog prostora 4. Nemogućnost provođenja određenih (anketnih) istraživanja zbog nedostatka finansijskih sredstava 	
Organizacija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobra saradnja među sektorima kod provedbe programa 2. Dobra koordinacija sa donatorima i međunarodnim finansijskim institucijama 3. Dobra koordinacija sa entitetskim zavodima za statistiku pri izradi planskih i programskih dokumenata 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poteškoće vezane za koordinaciju između institucija uključenih u statistički sistem 2. Neadekvatno korištenje administrativnih izvora zbog tehničkih i administrativnih problema 3. Opterećenost izvještajnih jedinica sa statističkim i drugim upitnicima 	
Rezultati rada	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brz i jednostavan pristup statističkim informacijama na jasan i razumljiv način, diseminiran skupa sa meta podacima i smjernicama 2. Izrada velikog broja statističkih publikacija koje pokrivaju širok raspon tema prema unaprijed najavljenom Kalendaru publikovanja 3. Provedba planiranih statističkih istraživanja/ aktivnosti u skladu sa rokovima utvrđenim u planskim i programskim dokumentima 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Neodgovarajuće pripremljena i izvedena obrada statističkih podataka (logičke kontrole, selektivno editovanje, imputacija podataka, izlaznih tabela itd.) 2. Zastarjelost izvora podataka za pripremu okvira za uzorak i adresara 3. Neadekvatna promocija statistike i odnosi s javnošću 	
Analiza PRILIKA Agencije za statistiku BiH		Analiza PRIJETNJI Agencije za statistiku BiH	

Političke	<ol style="list-style-type: none"> 1. Politički ambijent i okruženje 2. Proces pridruživanja EU-i 3. Jačanje i bliska saradnja sa statističkim uređima drugih zemalja 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Društvena transformacija uslijed globalizacije i ubranog tehnološkog razvoja 2. Neharmonizirani propisi na nivou države i entiteta 3. Nedovoljna međunarodna saradnja i pomoć u oblasti statistike
Ekonomске	<ol style="list-style-type: none"> 1. Redovno finansiranje statističkih aktivnosti kroz Budžet 2. Modernizacija prikupljanja podataka 3. Korist od finansijskih sredstava odobrenih od strane EU i drugih međunarodnih organizacija 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nemogućnost provođenja određenih (anketnih) istraživanja zbog nedostatka finansijskih sredstava 2. Nedostatak sredstava za stručno usavršavanje stručnih kadrova 3. Nedostatni i nepotpuni administrativni izvori
Socijalne i Društvene	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rastuće potrebe za statističkim podacima i informacijama Povećanje važnosti statistike na nacionalnom i međunarodnom nivou 2. Obuka korisnika u cilju boljeg razumijevanja statistike 3. Animiranje korištenja statističkih podataka za naučnoistraživačke i analitičke potrebe 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izostanak saradnje sa naučnoistraživačkom zajednicom na polju statistike 2. Fluktuacija stručnih kadrova 3. Pitanje povjerenja za statističkih podataka
Tehnološke	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvođenje sistema upravljanja kvalitetom 2. Uspostava e-vlade 3. Razvoj u informacijskim tehnologijama 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opterećenost izvještajnih jedinica 2. Nizak odziv izvještajnih jedinica – davalaca podataka 3. Nemogućnost uvođenja novih informacijskih tehnologija
Pravne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Donošenje Izmjena i dopuna Zakona o statistici BiH 2. Potpisivanje sporazuma o saradnji sa vlasnicima administrativnih izvora podataka 3. Donošenje Pravilnika o zaštiti statističkih podataka 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Neadekvatna zakonska regulativa (Zakon o statistici BiH) 2. Neadekvatna-nedovoljna međuinstitucionalna saradnja u obezbjeđivanju i pripremi administrativnih izvora podataka 3. Neovlašten/neautoriziran pristup povjerljivim podacima

4.2 Srednjoročni cilj: Srednjoročni cilj BHAS-a je obezbjediti kvalitetne, harmonizovane i pravovremene službene statističke podatke svim korisnicima.

Pružanjem kvalitetnih, harmonizovanih i pravovremenih službenih statističkih podataka obezbjediti će se raspoloživost nepristrasnih statističkih podataka za bosanskohercegovačko društvo i ekonomiju. Kontinuirano će se provoditi usklađivanje sa zahtjevima statističkog sistema EU-e u pogledu broja statističkih pokazatelja, rokova objavljivanja i primijenjene metodologije.

Ostvarenjem općeg cilja unaprijedit će se bosanskohercegovački statistički sistem, koji je neophodan za pružanje pouzdanih i pravovremenih službenih statističkih podataka korisnicima na harmonizovan i učinkovit način.

Dosljednom primjenom osnovnih načela službene statistike povećat će se kvalitet statističkih podataka i usklađenost bosanskohercegovačkog statističkog sistema sa evropskim zahtjevima.

Navedeni srednjoročni cilj proizlazi iz slijedećih dokumenata: *Zakona o statistici BiH* (Službeni glasnik BiH, br. 26/04, 42/04), *Strategije razvoja Statistike BiH 2020 i Statističkog programa BiH za period 2013. - 2016. godine*.

Definisanjem srednjoročnog cilja stvoreni su uslovi za definisanje programa i projekata BHAS-a u srednjem roku, kojima se doprinosi realizaciji specifičnih ciljeva. Pregled specifičnih ciljeva, programa i projekata BHAS-a dat je u narednim poglavljima.

4.2.1 Specifični cilj 1: *Poboljšanje sistema prikupljanja, obrade i publikovanja statističkih podataka.*

Korištenjem standardnih definicija i klasifikacija, kao i postupaka za dobijanje složenijih statističkih pokazatelja, uspostavlja se osnov za potpunu uporedivost podataka Statistike BiH sa podacima zemalja EU i za njihovu relevantnost i validnost sa stanovišta pravnih propisa i metodoloških pravila i preporuka EU. Na ovaj način lakše će se ispuniti zahtjevi koje pred zvaničnu statistiku naše zemlje postavlja proces pridruživanja EU. U ovom procesu neophodno je korištenje pozitivne prakse zvanične statistike zemalja EU.

U svrhu osiguranja učinkovite organizacije i sistematskog praćenja statističkih poslovnih procesa, BHAS planira uvesti sistem upravljanja kvalitetom čime će otpočeti kontinuirano i sistematsko upravljanje kvalitetom svih svojih aktivnosti.

BHAS je posvećena da u narednom periodu u potpunosti radi na primjeni i punoj implementaciji Kodeksa prakse evropske statistike (European statistics Code of Practice), a dobar dio preporuka je već ugrađen u postojeću legislativu i ostala dokumenta.

Razvoj statistike Bosne i Hercegovine je složen proces koji zahtijeva stalnu saradnju sa korisnicima, ostalim proizvođačima statistike te izvještajnim jedinicama uz sistematsko praćenje i primjenjivanje međunarodnih standarda. Održivost i razvoj statističkog sistema BiH postiže se pravovremenim i kontinuiranim osiguravanjem i razvojem ljudskih potencijala putem kontinuirane naobrazbe, uspostavljanja pozitivne organizacione kulture te unaprijeđenja organizacije rada postizanjem razvoja, proizvodnje i diseminacije službene statistike u skladu sa korisničkim potrebama i zahtjevima.

Za ostvarenje ovog cilja neophodno je povećati učinkovitost provođenja statističkih istraživanja i to ponajprije ustrojavanjem i upotrebom statističkih i administrativnih registara te unapređenjem svih faza provođenja: prikupljanja, obrade i diseminacije podataka službene statistike.

Izvještavanje o kvalitetu je integralni dio politike osiguranja kvaliteta u statističkim institucijama.

Izvještava se o kvalitetu strukture tj. institucionalnog okruženja, zatim o kvalitetu statističkih procesa i na kraju o kvalitetu statističkih proizvoda. Izvještavanje se oslanja na standarde, preporuke i najbolju praksu evropskog statističkog sistema.

Implementacija ovog specifičnog cilja realizovaće se u okviru *Programa 1.1 Razvoj sektorskih statistika i statističke infrastrukture u skladu sa statističkim standardima EU-a*, koji se sastoji od slijedećih projekata:

Projekat 1.1.1 Provođenje redovnih statističkih istraživanja/aktivnosti

Projekat 1.1.2 Provođenje anketnih istraživanja

Razvoj sektorskih statistika i statističke infrastrukture u skladu sa statističkim standardima EU-a će se odvijati provedbom sljedećih aktivnosti:

- a) korištenjem dobrih praksi i metodologija;
- b) uspostavom kontinuirane razmjene znanja i primjenom naučenih lekcija i iskustava u evropskom statističkim sistemu i širem međunarodnom okruženju, kao i razmjena takvih znanja, lekcija i iskustava između statističkih institucija u BiH;
- c) korištenjem jedinstvenih naziva i definicija za statističke jedinice, koncepte, varijable i klasifikacije korištene u statističkim programima, odnosno terminološko usaglašavanje i metodološko ujednačavanje definicija i pojmova (unutar statističkog sistema i sa preporučenim deficijama i konceptima,
- d) osiguranjem da statističke informacije omogućavaju da razne baze podataka mogu biti analizirane skupa i u kombinaciji sa informacijama iz ostalih izvora,
- e) daljim razvijanjem statističkih registara kao okvira za izbor izvještajnih jedinica i
- f) putem šire primjene metoda uzorka i većeg oslonca na administrativne izvore podataka.

Uzimajući u obzir postojeće EU regulative i preporuke, preduzeće se aktivnosti koje će obezbjediti visok kvalitet statističkih informacija u svim statističkim oblastima – domenima u skladu s evropskim standardima. Intenzivno će se raditi na unapređenju kvaliteta podataka i transmisiji statističkih podataka Eurostat-u.

S ciljem osiguranja neophodnih izvora podataka, intenzivirati će se saradnja sa svim institucijama koje raspolazu administrativnim izvorima podataka. Agencija za statistiku BiH će pripremati potrebne podatke (indikatore) za praćenje strategije Evropa 2020.

Sistem prikupljanja, obrade i objave podataka treba se temeljiti na najboljim praksama koje primjenjuju najrazvijeniji statistički sistemi Evropske unije te uvoditi tehnološka unaprijeđenja koja će pojednostaviti zahtjeve prema izvještajnim jedinicama te povećavati

fleksibilnost statističkog sistema i njegovo prilagođavanje novim zahtjevima vodeći računa o tome da se ne povećava opterećenje za izvještajne jedinice.

Kontinuirano će se pratiti promjene međunarodnih klasifikacija te pravovremeno prilagoditi i izraditi revidirane nacionalne verzije.

Definirati će se svi potrebni metodološki i ostali alati potrebni za njihovu primjenu u statističkim registrima i istraživanjima te pratiti primjena statističkih klasifikacija zbog mogućih korekcija.

Razvijat će se i nadograđivati klasifikacijska baza podataka koja će sadržavati sve raspoložive informacije o statističkim klasifikacijama koje se primjenjuju pri prikupljanju, obradi i diseminaciji statističkih podataka službene statistike. U skladu sa promjenama klasifikacijskih standarda baza će se redovno ažurirati i nadopunjavati i kao takva će biti na raspolaganju svim korisnicima.

4.2.2 Specifični cilj 2: *Unapređenje diseminacije i komunikacije sa korisnicima*

Jedan od glavnih zadataka BHAS-a je učinkovita i pravovremena priprema i diseminacija kvalitetnih statističkih pokazatelja koji korisnicima osiguravaju pouzdan izvor za donošenje odluka i usklađivanje njihovih stajališta na temelju činjenica. Budući da su potrebe korisnika najvažnije za daljnji razvoj statističkog sistema, aktivnosti moraju biti usmjerene na zadovoljavanje tih potreba, što se ostvaruje zajedničkim dogovorom korisnika i nadležnih statističkih institucija te izgradnjom kvalitetnog odnosa s korisnicima. Svjesni smo da u BiH danas, mnogi korisnici nemaju dovoljno iskustva u pristupu i korištenju statističkih podataka, koji su im neophodni za donošenje važnih poslovnih i drugih odluka.

Moderna tehnologija je revolucionizovala ne samo prikupljanje i analizu statističkih podataka, nego i načine na koji oni mogu biti diseminirani i korišteni. Usmjerenost ka korisnicima predstavlja jedno od glavnih načela integrisanog upravljanja kvalitetom statistike, te je iz ovih razloga potrebno kontinuirano posmatrati, kako su korisnici zadovoljni s našim uslugama, i analizirati njihove potrebe i zahtjeve. Svjesni smo da statistički podaci i ukupne statistike gube značajno na vrijednosti, ako nisu primjereno i prikladno predstavljani i dostupni javnosti. O tome govori također Kodeks prakse evropske statistike u načelu 11: „*Evropska statistika mora zadovoljiti potrebe korisnika.*“

Dakle, cilj je uspostaviti učinkovit sistem za praćenje nivoa korištenja i zadovoljstva različitih grupa korisnika. Potrebno je stalno razvijati odgovarajuće metode i alate za istraživanje zadovoljstva korisnika, jer se neprestano mijenjaju korisnički profil i napredak u načinu prikazivanja podataka.

BHAS je svjesna činjenice, da sama dostupnost statističkih podataka nije dovoljna, već je neophodno učiniti dodatne napore na promociji službenih statistika i njihove stvarne upotrebe u razvoju statističke pismenosti među različitim grupama korisnika, kao što su opća javnost, organi javne uprave, istraživači i mediji.

Implementacija ovog specifičnog cilja realizovaće se u okviru *Programa 2.1 Jačanje saradnje sa korisnicima*, koji se sastoji od slijedećih projekata:

Projekat 2.1.1 Publikovanje rezultata statističkih istraživanja

Projekat 2.1.2 Modernizacija načina diseminacije statističkih podataka

Pojednostavljen pristup i pretraživanje statističkih podataka i informacija koji su u skladu s potrebama korisnika, te razumijevanje i korištenje podataka bez napora je način koji vodi do zadovoljnih korisnika. Dinamičan razvoj novih statističkih proizvoda i usluga kao i poboljšanje komunikacije se korisnicima će povećati korištenje statističkih podataka.

Kvalitetni, pravovremeni i nepristrasni podaci i informacije ne mogu imati pravi efekat bez odgovarajuće prezentacije i distribucije.

Jednostavno pretraživanje i dobijanje statističkih podataka će biti omogućeno efikasnim pretraživačem na web stranici, poboljšanom navigacijom, učinkovitim alatima i formatom za korištenje web sadržaja i bržim radom na web stranici.

Zadatak BHAS-a je obezbjediti korisnicima jednostavan pristup podacima ili metapodacima za sve proizvode koji će biti dostupni u bazi podataka na internetu. U sljedećem periodu biće razvijen projekt metapodataka.

Odnosi sa korisnicima statističkih podataka i informacija BHAS-a će biti stalno unapređivani putem kontinuiranog istraživanja zadovoljstva individualnih korisničkih potreba, zatim unapređenjem statističke pismenosti korisnika, razvijanjem specijalizovane web stranice za statističku obuku korisnika u cilju boljeg razumijevanja statistike.

Rad na promociji statistike putem provođenja sljedećih aktivnosti:

- a) nastavak organizovanja novinarskih i tematsko - stručnih konferencija te objavljivanje stručnih i prigodnih članaka u različitim medijima;
- b) aktivno sudjelovanje i predstavljanje statističkih proizvoda i usluga na raznim sesijama i
- c) provođenje aktivnosti u cilju poboljšanja statističke pismenosti u različitim područjima (npr. statistički rezultati će biti podržani sa stručnim komentarima i metapodacima).

Uvođenjem novih tehnologija omogućuje se pristup korisnika širem skupu podataka na jednostavan i troškovno učinkovit način vodeći računa o razvitku tehnologija kojima se štiti povjerljivost podataka.

Korisnike statističkih podataka treba detaljno informisati o metodama koji se odnose na zaštitu povjerljivosti. Potrebno je izraditi odgovarajuću dokumentaciju koja će podržati načine i metode korištenja statističkih podataka za naučnoistraživačke i analitičke potrebe.

5 Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva

5.1 Predvideni izvori finansiranja

Finansijska stabilnost je od ključne važnosti za stručan i nezavisan rad statističkih institucija u BiH. BHAS je kao stručna samostalna upravna organizacija neposredno uključena u postupak pripreme državnog budžeta. Za provođenje zakonom utvrđene djelatnosti BHAS-u se sredstva osiguravaju iz državnog budžeta u skladu sa utvrđenim višegodišnjim budžetskim okvirom i godišnjim finansijskim planom. Međutim, ako se u obzir uzmu ambicije u pogledu usklađivanja i pridržavanja zahtjeva EU, raspoloživi finansijski resursi ne mogu obezbjeđiti implementaciju svih pravnih akata EU u domenu statistike. Brojne razvojne aktivnosti su dosad ovisile o finansiranju koje su osiguravali donatori, te će bez nastavka donatorske finansijske podrške i/ili povećanja budžeta proces prilagođavanja evropskim zahtjevima ići veoma sporo.

Poznato je da je od više država koje su sada dijelom evropskog statističkog sistema zahtijevano da značajno povećaju budžete kako bi se istome bile u stanju prilagoditi, čak iako se radi o već visoko razvijenim zemljama. Ako postoji ambicija da se približi standardima EU, neophodno je kroz period od više godina, pažljivo planirati i kvalitetno utvrditi i definirati prioritete, istovremeno osiguravajući da se ne zanemari ni pitanje izdvajanja iz budžeta.

Postojeća struktura statističkih institucija u BiH je također podložna rizicima, s obzirom da razvoj i implementiranje statističkih istraživanja ovisi o dostupnosti resursa i mogućnostima sudjelovanja sve tri statističke institucije. Tako da bilo kakav disbalans u razvoju budžeta i resursa može negativno uticati na provedbu, odnosno rezultate nekih od značajnih istraživanja na državnom nivou.

Za realizaciju programa i pripadajućih projekata, a u cilju realizacije postavljenog srednjoročnog cilja i specifičnih ciljeva definisanih *Srednjoročnim planom rada BHAS-a 2016 – 2018*, potrebno je izdvojiti 14.221.000 KM iz budžeta institucija BiH. Navedena finansijska sredstva su potrebna za jačanje i razvoj organizacionih, ljudskih i tehničkih kapaciteta BHAS-a u cilju izvršenja Srednjoročnog plana rada.

5.2 Jačanje organizacionih kapaciteta potrebnih za izvršenje plana

Neophodno je prilagođavanje unutrašnje organizacione strukture promjenama u svrhu optimizacije procesa i zadataka. Značajan aspekt upravljanja ljudskim resursima je vršenje rotacije zaposlenika – tj. razvijanje mjera koje potiču zaposlenike da napreduju u karijeri, radeći ne samo u svojim, nego i u drugim organizacionim jedinicama. Rotacija će pomoći da se razvije širi krug zaposlenika koji poznaju i razumiju funkcionisanje statističkog sistema.

Poboljšanje obrazovne strukture zaposlenih i njihov stručni razvoj, usmjeravanje stručnih karijera zaposlenih (pozornost na ključne kadrove i razvoj novih profila), kao i implementacija mjerenja zadovoljstva zaposlenika, te na osnovu toga poboljšanja njihove efikasnosti.

6 Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata

U cilju praćenja aktivnosti na implementaciji srednjoročnog cilja i evaluacije rezultata u navedenom periodu, utvrđeni su i definirani ključni pokazatelji - izlaznog rezultata, učinka i efikasnosti. Ovdje dajemo samo definicije pokazatelja, a u PRILOGU A su navedene same mjere tj. planirani učinci.

6.1 Definisanje ključnih pokazatelja

a) Okvir za praćenje realizacije srednjoročnog i specifičnih ciljeva - Pokazatelji uspjeha

1. **Usklađenost korištenih statističkih standarda sa međunarodnim preporukama** – Nivo usklađenosti statističkih standarda sa preporučenim standardima evropske statistike;
2. **Proizvedeni pouzdani statistički podaci u skladu sa korisničkim potrebama** - Nivo statističkih podataka koji su proizvedeni u skladu sa zahtjevima domaćih i stranih korisnika;
3. **Indeks zadovoljstva korisnika pristupom i sadržajem internet stranice BHAS-a** - Anketnim istraživanjem mjerimo zadovoljstvo korisnika pristupom i sadržajem naših internet stranica.

b) Okvir za praćenje realizacije programa i projekata - Pokazatelji izlaznih rezultata

1. **Provedena redovna statistička istraživanja/aktivnosti** - Broj provedenih redovnih statističkih istraživanja kojim zadovoljavamo potrebe korisnika za statističkim informacijama;
2. **Objavljene publikacije BHAS (saopćenja, bilteni, ostala izdanja)** - Broj objavljenih publikacija (printanih i elektronskih) kojim zadovoljavamo sve izraženije potrebe korisnika za statističkim informacijama;
3. **Uspješno anketirana domaćinstva u anketnim istraživanjima** - Smanjenjem stope neodziva izvještajnih jedinica povećavamo kvalitet provedenih statističkih istraživanja;
4. **Baze podataka za koje se prikaz može prilagoditi korisničkim potrebama** - Povećanjem broja baza podataka za koje se prikaz prilagođava korisničkim potrebama, pružamo korisnicima alat koji im omogućava da pomoću određenih parametara sami određuju obim i format prikaza statističkih podataka;
5. **Povećanje broja statističkih pokazatelja harmonizovanih sa EU preporukama** - Povećanjem broja harmonizovanih statističkih indikatora sa EU preporukama realiziramo ciljeve navedene u strateškim i programskim dokumentima;
6. **Indeks zadovoljstva korisnika kvalitetom statističkih proizvoda i usluga** - Anketnim istraživanjem mjerimo zadovoljstvo korisnika kvalitetom pruženih statističkih proizvoda i usluga.

6.2 Metodi za prikupljanje informacija o pokazateljima

BHAS informacije o pokazateljima rezultata i uspjeha prikuplja iz svih dostupnih izvora koji su na raspolaganju. Prije svega riječ je o evidencijama samog BHAS-a, a zatim i relevantne informacije od strane Eurostata i ostalih dostupnih izvora.

Određivanje troškova izvršenja programa i projekata podrazumijeva aktivnu saradnju rukovodilaca osnovnih organizacionih jedinica i lica zaduženog za budžet u BHAS-u.

6.3 Osnovni zaključci prethodnog Izvještaja o provođenju plana rada

Agencija je uspješno provela statističke aktivnosti i istraživanja, planirana u Planu rada Agencije za 2014. godinu.

U 2014. godini Agencija je realizovala i provela (u saradnji s entitetskim zavodima za statistiku) 175 statističkih istraživanja i aktivnosti. Agencija je publikovala 303 saopćenja; 19 godišnjih tematskih biltena; 8 metodoloških dokumenata. Objavljene publikacije i saopćenja su lektorisana i pripremljena na sva tri lokalna jezika: hrvatski, bosanski i srpski te engleski jezik.

Statistička aktivnost koja je obilježila 2014. kao i prošlu godinu je svakako provođenje *Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH*. U 2014. godini većina aktivnosti vezanih za popis su obavljene u *Centru za unos, kontrolu i obradu podataka*. Očekivanja širokog kruga korisnika od popisa su velika, te iz tih razloga Agencija i entitetske statističke institucije čine maksimalne napore da uspješno provedu i preostale aktivnosti vezane za popis.

Broj:11-02-5-1163-3/15
Sarajevo, 02. 10. 2015. godine

ZAMJENICI DIREKTORA:

Fadil Fatić

Slavka Popović

PRILOG A: AKCIONI PLAN SREDNJOROČNOG PLANA RADA AGENCIJE ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2016. – 2018. GODINA

Opći cilj/ princip razvoja: Integrisani rast

Strateški cilj: Makroekonomska stabilnost

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
					Okvir za mjerenje ostvarenja						Procjena troškova				Izvori finansiranja					
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	Projekt	Institucija odgovorna za implementaciju	Pokazatelj	Jedinica mjerenja (% , broj ili opisno)	Polazna vrijednost godina n	Ciljana vrijednost godina n+1	Ciljana vrijednost godina n+2	Ciljana vrijednost godina n+3	Procijenjeni troškovi godina n+1	Procijenjeni troškovi godina n+2	Procijenjeni troškovi godina n+3	Ukupno troškovi	Budžet	Krediti	Donacije	Ostali izvori	Ukupno	Program u DOB-u
Srednjoročni cilj Obezbjediti kvalitetne, harmonizovane i pravovremene službene statističke podatke svim korisnicima				BHAS	Uskladenost korištenih statističkih standarda sa međunarodnim preporukama	%	67	70	75	80	4.722.000	4.756.000	4.743.000	14.221.000	13.921.000	-	-	300.000	14.221.000	
	Specifični cilj 1			BHAS	Proizvedeni pouzdani statistički podaci u skladu sa korisničkim potrebama	%	62	65	67	70	4.238.853	4.272.853	4.259.853	12.771.559	12.471.559	-	-	300.000	12.771.559	Proizvodnja i diseminacija statističkih podataka
		Program 1.1		BHAS	Povećanje broja statističkih pokazatelja harmonizovanih sa EU preporukama	%	25	30	35	40	4.238.853	4.272.853	4.259.853	12.771.559	12.471.559	-	-	300.000	12.771.559	
			Projekt 1.1.1	BHAS	Provedena redovna statistička istraživanja/ aktivnosti	broj	172	174	175	176	4.114.443	4.123.713	4.144.713	12.382.869	12.322.149	-	-	60.720	12.382.869	
			Projekt 1.1.2	BHAS	Uspješno anketirane jedinice izvještavanja/ posmatranja (domaćinstva/ osobe/ poslovni subjekti)	%	79	80	82	85	124.140	149.140	115.140	239.280	-	-	-	239.280	239.280	
		Specifični cilj 2		BHAS	Indeks zadovoljstva korisnika kvalitetom statističkih podataka	broj (indeksni)	75	75	76	76	483.147	483.147	483.147	1.449.441	1.449.441	-	-	-	1.449.441	Strateško upravljanje i administracija - infrastrukturna podrška statističkoj proizvodnji i diseminaciji podataka u BHAS-u
			Program 2.1	BHAS	Indeks zadovoljstva korisnika pristupom i sadržajem internet stranica BHAS-a	broj (indeksni)	70	70	72	72	483.147	483.147	483.147	1.449.441	1.449.441	-	-	-	1.449.441	

Projekat 2.1.1	Projekat 2.1.2
Publikovanje rezultata statističkih istraživanja	Modernizacija načina diseminacije statističkih podataka
BHAS	BHAS
Objavljene publikacije (saopćenja, bilteni, ...)	Baze podataka za koje se prikaz može prilagoditi korisničkim potrebama
broj	broj
308	2
310	4
312	6
315	8
386.518	96.629
386.518	96.629
386.518	96.629
1.159.554	289.887
1.159.554	289.887
-	-
-	-
-	-
1.159.554	289.887

PRILOG B: PREGLED ZAKONA, DRUGIH PROPISA I RAZVOJNO - INVESTICIONIH PROJEKATA/ PROGRAMA PREDVIĐENIH SREDNJOROČNIM PLANOM RADA AGENCIJE ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2016. – 2018. GODINA

Opći cilj / principi razvoja:		Integrirani rast						
Strateški cilj:		Makroekonomska stabilnost						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	ZAKONI	PODZAKONSKI AKTI	Usklađivanje s pravnim naslijeđem EU-a (DA ili NE)	Planirani period za DONOŠENJE	NAZIV PROJEKTA JAVNIH INVESTICIJA	Očekivani PERIOD REALIZACIJE
Srednjoročni cilj Obezbjediti kvalitetne, harmonizovane i pravovremene službene statističke podatke svim korisnicima	Specifični cilj 1 Poboljšanje sistema prikupljanja, obrade i diseminacije statističkih podataka	Program 1.1 Razvoj sektorskih statistika i statističke infrastrukture u skladu sa statističkim standardima EU-a	Zakon o izmjenama Zakona o statistici Bosne i Hercegovine		DA	2016. – 2017.	IBIH – BHAS - 2 IPA 2012 - Nacionalni Twinning program, podrška državnim i ent. institucijama, faza VI	2015.-2017.
				Plan rada Agencije za statistiku BiH za 2017.	NE	2016.	IBIH – BHAS – 4 Popis poljoprivrede u BiH 2016	2016.-2017.
				Plan rada Agencije za statistiku BiH za 2018.	NE	2017.	IBIH – BHAS – 5 Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013	2013.-2016.
				Plan rada Agencije za statistiku BiH za 2019.	NE	2018.		
		Statistički program BiH za period 2018. – 2022.	DA	2017.				
		Specifični cilj 2 Unapređenje diseminacije i komunikacije sa korisnicima	Program 2.1 Jačanje saradnje sa korisnicima	-	-	-	-	-

